

NOVA DORA

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglas za 100 višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Ure
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Naše težnje.

Boj, ki ga bojuje danes Evropa ne tlači samo narode ampak tudi posamezne osebe. Finančni polom Nemčije je razpalil strasti nemškega naroda, zelo dvomljivo je, če bo začasno pomirjenje ostalo tudi trajno. Tudi druge države stojijo v znamenju istega boja.

Boj, ki divja v Evropi in po svetu sploh je gospodarskega značaja, ker današnje gospodarske metode niso le spremenile pojma denar, ampak tudi države. Kar imenujemo danes denar, že davno ni več isto, kar je bilo nekdanj. Ako ne vem danes, kar bom lahko jutri za zasluženi denar kupil, moram priznati, da je pojem denar umrl. Kjer se to občutno pojavi izgine pojem države. Poglejmo le Rusijo in današnjo Nemčijo, ki morda v najkrajšem času ne bo več država — po starem pojmovanju. Star pregovor pravi: ljubezen gre skozi želodec.

Čeprav se to vedno ne uresničuje, vendar vpliva v mnogih slučajih na ljubav do domovine. Ljudstvo, ki ne ve, kako bi se nasitilo, pozabi rado domovine in učini brezobzirno dejanja, s katerimi misli, da bo doseglo gospodarsko prostost. Kaj je gospodarska svoboda? Neodvisnost od dnevnega spreminjanja denarne vrednosti. Seveda gospodarsko je najsihibkejši oni, ki si tako prostost najbolj želi, ker bi mu v slučaju padanja denarne vrednosti ne preostalo nič drugega kakor se omejiti ter nazadnje stradati in zmrzovati.

Manj prizadeti od denarne zmešnjave so premožni in producenti nujno potrebnih stvari. Kdor se peča s trgovino, lahko — če ima kosmato vest — zasluži. Navije cene in se nič ne omeji. Pa to nam je vse že znano, vendar moramo ponoviti, ker zlasti današnji socialno gospodarski problemi pretresajo celi svet in grozi posameznim delom Evrope katastrofa.

Nas najbolj zanima, v kakem položaju je naša država. Ali je v takem položaju, da io ne zadenejo sunki, ki se prikazujejo drugje? Da, ona je dovolj močna, da odvali take nevarne pojave od sebe, če skrbimo, da bodo naši gospodarski temelji tudi v korist gospodarski šibkemu. Kdo so ti slabotnejši? Vsi oni, ki si služimo vsakdanji kruh le z našo delovno močjo. Mi edini

smo, ki si ne moremo cene našega »blaga« dvigniti, ako pade valuta.

Delavci najdejo izhod s stavko, katero problematično sredstvo pa neradi uporabljajo. Dragih nameščencev, ki dobivajo stalne mesečne prejemke, položaj je še obupnejši, ne kaže jim drugega kakor se omejiti, kar ima pa tudi svoje meje.

Nale državi, ampak vsem delodajalcem narekuje sveta dolžnost, da uvažujejo življenske pogoje delavcev, kakor morajo delojemalci upoštevati splošne gospodarske koristi. Danes se ne gre zato, da se zasluži brezobzirno denar, ampak gre se, da se živi in pusti živeti. Nekatera živila so se pocenila, sicer smo dolgo čakali, vendar je prišlo. Veseli nas to in je dobro znamenje. Letošnje leto se je izkazalo z izborna žetvijo, naša država si je izposodila v inozemstvu vagone, da se pospeši izvoz. To je vse lepo, vprašamo pa, ali se je ukrenilo vse, da bodo pasivni kraji pravočasno preskrbljeni z zadostnimi zalogami, da ne bode prebivalstvo, kakor prejšnje leto naravnost stradalo. Industrijska središča morajo dobiti ceno živila v toliki množini, da so zavarovana pred nepričakovano draginjo. Jednako moramo misliti na velika mesta, kjer se mora aprovizacija pravočasno urediti.

Ko bo za nas vse dobro preskrbljeno, ostane še vedno dovolj za izvoz, da lahko držimo našo valuto na primerni višini, če bi bila odvisna ravno od izvoza. Mislimo pa, da bi ne pomagalo dinarju nič, če so socialni nemiri v deželi. Pri vsaki politični napetosti opazimo, da se spremeni naša valuta. Radi se pobahamo, da smo agrarna država, da imamo dovolj živil in da se nam v tej točki ni nič bati. Priznamo, da je to v normalnih časih popolnoma pravilno, toda žalibog gremo abnormalnim časom nasproti. Ako stradajo javni nameščenci, med tem ko druga polovica živi v izobilju, se lahko pripeti, da nastane vsled tega politično vprašanje, ki bi imelo najdalekosežnejše posledice. Živimo v dobi, ko se ljudstvo takoj razburi. Vsega tega pa bi ne bilo, ako vodi država pametno socialno in gospodarsko politiko. Ne pozabimo, da je zapadla največja agrarna država boljševizmu, ker so jo vladali ljudje, ki niso hoteli poznati duha časa. Kdor ima oči na pravem mestu, bo

opazil, da se vedno glasneje oglašajo glasovi po dobrem, modrem gospodarstvu, ker je gospodarsko slabemu postalo preneumno, da bi se ga tolažilo z umetnimi kurznimi listami.

V gradu kralja Jana Sobieskega.

Varšava, avgusta 1923.

S prijateljem, inž. Roškovskim, sva se odpeljala iz Varšave, da si ogledava ob Visli grad in park kralja Sobieskega, par kilometrov pod Varšavo.

Sobieski! junak poljski! Z junastvom, ki ga je kazal kot heiman v bojih s Turki, si je pridobil poljski tron ter rešil 1683 — Dunaj. Od tkrat je bledeia turška bojna slava. Po naših cerkvah se menda še vedno meseca septembra obhaja spomin na rešitev Dunaja. Poljak mi je rekel (in tako se je izrazil menda tudi car Nikolaj I.): »To je bilo največje glupstvo, da je reševal Dunaj!«

Poslanik dunajski, ki je prišel prošit pomoči, je baje Sobieskega našel na vrtu, ko je lastnoročno sadil drevje. No, v parku je imel Sobieski srečo; drevje mu je kolosalno vzraslo; še dandanes klijubujejo ti velikani vsaki burji.

Grad sam in park sta sigurno izmed najlepših ostalin prešlih stoletij v srednji Evropi. Drevoredi, ostro obrezani, kakor jih je ljubil francoski kralj Ludvik XIV. Od zunaj je renesansni umetnik grad okrasil s slikami iz Odiseje. Notranjost gradu je deloma očuvana, kakor je bila za Sobieskega: soba, kjer je umrl, soba kraljičina, pisalna miza, ki jo je v zahvalo za zmago nad Turki kralju poklonil papež. Veliko galerijo slik so uredili poznejši gospodarji gradu, grofje Potocki in Branicki.

Vilanov se pravi kraju, kjer stoji ta sijajni spomenik poljske prošlosti; to je po »vili novi« kralja Sobieskega je kraj dobil ime.

Medtem, ko smo si mi ogledovali grad, se je v restavracijo pred parkom pripeljal v avtomobilih več »paskaržov« (veriznikov); bolj se zanimajoč za sedanost nego za slavo prošlosti, so bogato obedovali. Jaz in inženir, ki je uradnik v ministrstvu, sva pogledala na cene na jedilnem listu in sva imela

— dosti. Popila sva le čaj in črno kavo ter se izročila v nadaljni promet ne »samohodom« (avtomobilom), ampak lokalni železnici, ki še ni izgubila smisla za idilo.

Iz Varšave vodi cela vrsta lokalnih železnic. Prva taka železnica gre tudi skozi Vilanov. Čakalnica je na klopih pod drevjem in milim nebom. Sredi med njivami »sopiha« lokomotiva in vozi tja, kjer je to je treba, to je pred vsako vas; skoro bi lahko iz vagona hruške trgali. Tu pa tam stoji ogromni »klopotač«, to je mlin na sapo, »viatrak«, kakor mu pravijo Poljaki (zgradba kakor velikanska omara, ki se pa cela lahko zavrti, kakor se obrača veter).

Vrnila sva se v Varšavo iz mesteca Piasečna. Tu je nehala idila. Celi vagoni so bili polni Židov. Par Židov je molilo Boga, kristjanje pa so se smejali. Ne vem, če so se pobožniki Židovski spominjali kraljev poljskih, ki so njihove prednike sprejemali, ko jih je ves svet preganjal. Židje danes niso hvaležni Poljski. Dr. Fr. Hešič.

Politične vesti.

Pašič se umakne iz političnega življenja. Po poročilu »Novosti« se bo Pašič umaknil v jeseni iz političnega življenja. S svojim odstopom hoče baje olajšati rešitev hrvatsko-srbskega vprašanja, tudi ni zadovoljen z razmerami v radikalni stranki. Zlasti je naspoten sovjetski Rusiji, ker se noče izneveriti pijeteti carja Nikolaja II. Kot Pašičev naslednik se imenuje Ljuba Jovanović.

Pašič vabi Korošca. Zagrebški »Jutarnji list« piše sledeče: Vplivni slovenski parlamentarec in bivši eksponent Koroške stranke, ki je v visoki administrativni službi, je podal dopisniku lista sledečo izjavo: Dr. Korošec se je zdravil v Karlovih varih, zato ni bilo zadnje čase nobenih važnejših strankinih zborovanj. Mi Slovenci smo bili mnenja in smo še, da je za revizionistično opozicijo položaj ugoden. Pašič se je trudil ponovno, da bi pregovoril Slovence za vstop v vladu. Pašič je bil pripravljen, ako podpirajo Slovenci radikale, kot protiuslugu nam dati avtonomijo v najširšem smislu s široko finančno neodvisnostjo.

omladine«. V tem pozivu je stalo: »Danes je potrebno, da se vsak sin te zemlje oddolži in stori ono, kar more. Da kolikor najbolj povečamo in ojačimo našo vojno moč, moramo vsi biti vojaki. V vojni je mnogo mest, kjer morejo uspešno vršiti službo celo naši najmlajši dobrovoljci. Zato poziva uprava Saveza Trezvene Mladeži, spoznamo in pod zaščito odbora Narodne Obrane ter po odobrenju g. vojnega ministra vse mladeniče preko 15 let, v kolikor niso vojni obvezniki, da stopijo v dobrovoljski kor trezne omladine.« Ta dobrovoljski kor smo organizirali tako, da smo koristno zaposlili celo naše najmanjše saveznike in četnike — kajti imeli smo celo enajstletne.

Kor je bil razdeljen na 6 oddelkov — po starosti in sposobnosti. Nekoliko naših pridnih dijakov je zelo spretno vodilo to opravilo. Koliko je bilo tu pridnih pomagačev nam pokaže sledeče kratko izvestje.

V Beogradu se je prijavilo 280 dobrovoljcev. Uprava je bila sestavljena iz načelnika in 6 odsekovih šefov in to: 1. poštno-telegrafski odtok je delal na pošti; vršilo je službo informativno, pismonoško, telegrafsko in telefonsko (v centrali in upravi) skupno 90 dobrovoljcev; 2. v administrativnem odseku je bilo 64

Dr Popović — Fedor Mikič.

O četništvu — skautizmu.

(Iz predavanja dr. M. Gj. Popovića in diskusije o »novem načinu vzgajanja mladine« dne 12. I. 1914. v dvorani 3. beogradske gimnazije.)

(Dalje.)

Po tem kratkem navodilu torej je napravil prvi poskus z eno samo četico, baš z enim vodom v juliju in avgustu 1912. leta, naš delaven tajnik brat Panta Arandjelović*, stud. phil. Ta četica so bili člani kola »Dostije« št. 15. Sto četico je bil brat Panta v okolici Niša. Četica je bila nazvana »beli orel« — vsaka četa nosi ime kakšne rastline ali koristne živali.

Svoja iskustva je opisal br. Arandjelović v posebnem izveščaju, ki je natisnjen v 8.—10. številki »Saveznika« ter v knjigi »Četnik«.

Vzgoja se je delila na vodno in četno ter je vsebovala sledeče:

v mestih: a) gledanje izložb (vežbanje spomina in opazovanja), b) iskanje ulic po načrtu (po karti), c) merjenje razdalj, d) skiciranje ulic, e) odkritje najkrajših potov: do lekarne,

do zdravnika, do policije, do ognje-gasne stanice itd.;

na polju (pri izletih): a) določenje tuje pokrajine — podnevi in ponoči, b) napravljanje ognja, c) napravljanje vozlov, d) četniško hojo, e) prvo pomoč, f) igre.

Četna vzgoja je vsebovala poleg gornjega še: a) vežbanje v čitanju sledov, b) veslanje in plavanje (polet), točiljanje in skakanje (pozimi), c) postavljanje tabora, d) spoznavanje strupenih rastlin in živali, e) kuhanje, f) signalizacija, g) higijenski pouk, h) čitanje kart, i) streljanje.

Razven te prve četice, so osnovane še druge čete v Beogradu, Valjevu, Kragujevcu, Vranji in Leskovcu.

Početkom 1912. leta je bil sestavljen »Jugoslovanski Četnik«. Poskušali smo pri raznih književnih fondih, da bi omogočili njegovo izdajo. Ker smo bili povsod odbiti, smo sklenili, da izdamo knjigo na lasten račun. Knjigo smo ilustrirali z 90 slikami ter jo dali tiskati in vezati v 5.000 izvodih.

Istega leta se je vršil pod zaščito Nj. Kr. Vis. prestolonaslednika Aleksandra I. kongres srbske trezne omladine.* Na tem kongresu niso bili samo udeleženci iz Srbije, temveč iz vseh jugo-

* Tako se je Srbija pripravljala za oslobodilno vojsko! F. M.

* Brat P. Arandjelović je sedaj gimn. profesor v Beogradu ter je bil več let tajnik velike jugoslovenske lože »Trezvenost«.

Pa naj še naši klerikalci farbajo ljudi, da nimajo nič z radikali.

Radić na Angleškem. Najnovejša vesti poročajo, da je Radić odpotoval iz Dunaja v Hamburg, odkoder se je podal v London. Potuje z angleškim diplomatskim potnim listom. V Nemčiji se je zadržal le toliko časa, da je dobil prvo zvezo z Londonom. Pred forumom najuglednejših politikov Velike Britanije bo držal predavanje o položaju na Hrvaškem. Nato se bo vršila zaupna konferenca, katere se bodo udeležile visoke uradne in diplomatske osebe, ki javno priznavajo, da ima Anglija velik interes za Balkan in ne more prezreti razvoja stvari na Hrvaškem.

Radić nadaljuje svojo komedijo. Tako bi najboljša karakterizirali nadaljevanje pustolovščin, ki jih je zopet polno časopisje. Cela radićevščina je pritirana sedaj tako daleč, da se ne more več resno smatrati in da začena misleča javnost vedno upravičeneje domnevati, da je vse to dogovorjena igra, ki jo igra g. Stipa Radić prav tako kakor želi to radikalna gospoda. Kaj za to, da je ogulufano zapeljano ljudstvo, kaj za to, ako stane to težke milijone!

Izjave finančnega ministra o našem gospodarstvu. Finančni minister dr. Stojadinović je podal novinarjem daljši ekspezo o našem gospodarskem položaju. Pravi, da je letošnja žetev uspela zelo dobro. Pridelalo se je okoli 170.000 vagonov pšenice, ki je vredna 900 milijonov dinarjev. Tudi slive so dobro obrodile. Za izvoz je prostih 5000 vagonov, z izvozom teh dveh pridelkov bomo dobili preko milijarde tujih deviz. Trgovcem izvoznicarjem bo dala Narodna banka poseben kredit, ki znaša 150 milijonov dinarjev. Vzrok padca dinarja so zunanje borze, vendar se je v tem oziru stanje znatno zboljšalo, nadaljni vzrok je Nemčija, ki je odpovedala izplačevanje reparacijskih obveznosti. Katastrofa nemške valute je vplivala tudi na nas. Finančni minister presoja ves položaj zelo optimistično.

Protest Male antante glede nemških reparacij. Člani Male antante so poslali Nemčiji kolektivno noto, v kateri zahtevajo izpolnitev sklenjenih pogojev in izvršitev odredb, ki govore o reparacijah, ki jih je Nemčija dolžna, da jih da članom Male antante. Kako stališče bo Nemčija zavzela, se pričakuje z največjo napetostjo in interesom.

Občinske volitve v Srbiji in Črni gori. Za občinske volitve v Srbiji in Črni gori, ki so se vršile včeraj, je agitacija vseh strank v polnem tiru. Radikali izvršujejo največji teror nad opozicijskimi kandidati, katerih je bilo nekaj aretiranih.

Novi budžetni provizorij. Ko se vrnejo ministri iz počitnic, se bo začel pripravljati novi budžetni provizorij, ker sedanji poteče koncem septembra. Narodna skupščina se bo pečala z njim zadnjih deset dni septembra.

Uradniški zakon, ki ga je kralj podpisal, bo objavljen v »Službenih novinah« 1. septembra in stopi takoj v veljavo.

dobrovoljcev, ki so delali v odboru za pomoč, v Narodni obrani, v kolu srbskih sester, v ministrstvih prosvete, gradnje, notranjih del, zunanjih poslov in vojne, v brodarstvu, v občini, v vojni staciji in v glavnem inšpektoratu; 3. 36 jih je delalo v vseh bolnicah in ustanovah, kjer je bilo potrebno administrativno delo; 4. 8 je opravljalo kolesarsko službo pri telegrafu, intendaturi in vojni staciji; 5. 73 je opravljalo sanitetsko službo po raznih bolnicah; 6. 7 je opravljalo izvidniško službo pri kontroli kruha, mleka, mesa in drugih življenskih potrebščin, a 2 sta sodelovala tudi v borbi. (Svet. Vujošević in Sava Krakov.)

V notranjosti po raznih mestih je bilo 208 dobrovoljcev. K temu še 18 članov uprave. Skupaj 506 dobrovoljcev.

Ko bi se bili mogli začeti par let poprej pripravljati, koliko izdatnejša bi bila četniška pomoč. Ali kar smo tokrat zamudili, ne smemo zamuditi v bodoče!

(Dalje prih.)

Na zasedanju Zveze narodov je določila naša vlada sledečo delegacijo: dr. Ninčič, dr. Laza Marković, Miljutin Jovanović poslanik v Bernu in kot ekspert: profesor zagrebskega vseučilišča dr. Stražnicki in narodni poslanec Vaso Jovanović. Naša delegacija bo predložila Zvezi narodov v rešitev gotova vprašanja. Zasedanje se prične v petek 31. tm. in bo trajalo do ponedeljka 3. oktobra.

Nemci hočejo v opozicijo. Nemški poslanec dr. Kraft je poslal na ministrskega predsednika pisano vlogo, v kateri ga vpraša, če je res, da se misli nekatere, od Nemcev naseljene kraje odstopiti Romuniji. Ako je to resnica, ne bodo Nemci več podpirali vlade in šli v opozicijo. Je pač križ, imeti take nezanesljive zaveznike in prijatelje.

Španska in Nemčija. »Temps« zaznava iz Madrida, da so razgovori med Špansko in Nemčijo popolnoma prekinjeni, ker hočejo Nemci povišati gotove carinske tarife za španske proizvode, čemur se Španci absolutno zoperstavljajo.

Atentat na Stresemanna. Nemški nacionalni socialisti so vedno bolj v opoziciji proti novemu državnemu kancelarju in razširjajo se vesti o nameravanem atentatu na njega. Tudi pri nekaterih industrijah je naletel na odpor, ker jim je naložil previsoke davke.

Za narodne manjšine. Interparlamentarna unija v Kopenhagenu je končala debato o narodnih manjšinah. Predlog o volitvi odbora interparlamentarne unije, ki bi preiskal položaj narodnih manjšin v posameznih državah je bil sprejet.

Reko bo upravljala paritetna komisija. Po najnovjših poročilih iz Eviens-les-Bains so se sešli Pašič, Ninčič, naš rimski poslanik Antonijevič in predsednik naše reške delegacije Rybač. Naša vlada bo sprejela italijanski predlog, da upravlja Reko, baroško luko in Delto mešana komisija. Zastopnik med Reko in Jugoslavijo se bo takoj izbral. Medtem časom pa bo naša vlada nadaljevala pogajanja glede Reke z Italijo. »Vedetta d'Italia« poroča, da hoče Italija Reki dati velike gospodarske in finančne ugodnosti in vsa reška industrijska podjetja nacionalizirati.

Sveta vojska Turkov proti boljševikom. V provincah Buhara in Fergana je izbruhnila vstaja kmetov proti boljševiški vladi. Vstajo vodi bivši turški častnik Selim paša, ki je izdal proglas, da se bojuje pod islamsko zastavo za osvoboditev Buhare, Hive, Turkestana in Transkavkazije izpod boljševiškega jarma. Proklamiral je sveto vojsko proti boljševikom.

Celiske novice.

Visoki francoski dostojanstveniki v Celju. Prihajajoč iz Maribora je dospel z avtomobilom danes dopoldne v Celje Nj. ekselencia francoski poslanik na našem dvoru g. Clement Simon. V njegovem spremstvu se nahajata francoski gen. konzul v Zagrebu gosp. Le Grande in poslanikov osebni tajnik. Potovanje po Sloveniji je zasebne in poučnega značaja. Visoki dostojanstveniki so gostje tukajšnjega francoskega krožka. Mi napredni slovenski Celjani jim kličemo: »Dobrodošli, iskreno pozdravljamo v našem starodavnem vsem prijateljem tujcem gostoljubnem Celju!«

Himen. Poročil se je v četrtek, dne 16. tm. g. Milko Sedlaček, asistent Juž. žel. iz Celja z gđc. Anico Stonič iz Črnomlja. Obilo sreče!

Jesen prihaja. Viharji in naivi zadnjih dni so močno ohladili zrak. Noči so že prav hladne, istotako jutra. Nedeljsko popoldansko solnce je bilo že tako jesensko prijetno in mehko, kot da smo v septembru. Vrhovi naših gor pa kristalno čisti, da smo zavidali vse one srečne, ki so šli uživati sveži zrak in razgled v naše planine, ki so vsled oddaljenosti in nedopustnega pomanjkanja prometnih sredstev nam iz Celja tako težko dostopne.

Uradne ure pri okr. glavarstvu. Od 16. tm. se uraduje pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu od 1/28. do 14. ure, v sobotah pa od 1/28. do 1/214. ure.

»Klub napred. slov. akademikov« v Celju je priredil 14. avgusta 1923 zvečer v Slov. Bistrici gledališko predstavo »Mladost«, ljubezenska drama v

3 dejanjih in ponovil igro istotam 15. avgusta popoldne. V Soboto 18. avgusta zvečer se je vršila predstava v Brežicah. Igralo se vsakokrat s sijajnim moralnim uspehom, kar je bilo pač že v naprej pričakovati. Saj režira igro in gostuje v vlogi mladega študenta Ivana gosp. Železnik, član »Udruženja gledaliških igralcev.« Obisk pri predstavah pa ni bil najboljši in železi bi bilo, da pokaže naše občinstvo več zanimanja za to klubovo prireditve, koje čisti dobiček je vendar namenjen ustanavljanju in vzdrževanju klubovih ljudskih knjižnic, v omenjenih krajih Slovenije. V soboto 25. avgusta ob 20. uri uprizori klub »Mladost« v Ptuj, v dvorani Narodnega doma. Gotovo bodo Ptujčani kot vedno tudi tokrat upoštevali delo akademikov in posetili predstavo v največjem številu.

»Narodni čitavnici« v Slov. Bistrici izreka klub napred. slov. akademikov v Celju najtoplejše zahvalo za trud in pomoč ob priliki uprizoritve »Mladost« v Slov. Bistrici, v dneh 14. in 15. avgusta 1923. Odbor.

Občni zbor državne krajevne zaščite dece in mladine v Celju se vrši v petek, dne 24. avgusta ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti. Na občni zbor se prav iskreno vabijo vsi delavni in podporni člani, da se ga udeležijo v čim največjem številu. Pa tudi vse gospe in gospodične, ki imajo ravno v tem društvu najlepšo priliko vršiti njim prirojeno človekoljubno in vzgojevalno delo, kakor vse dobrotnike zaščite sploh in prijatelje prav srčno vabi odbor.

Zapiranje zapornic pri mestnem vodovodu. Mnogokrat se dogaja, da lastniki hiš, ki imajo v svojih poslopih vodovodne zapornice, samolastno zapirajo vodovod, tako da stranke nimajo vode. Na podlagi § 20 ter v smislu § 32 vodovodnega reda za Štajersko ni dovoljeno hišnim lastnikom ali hišnikom samolastno zapirati odnosno odpirati vodovodnih zapornic. V slučaju pritožbe se bo proti krivcem najstrožje postopalo po kazenskih določilih mestnega vodovodnega reda. — Končno se občinstvo opozarja, da je treba imeti za vsako spremembo pri mestnem vodovodu dovoljenje mest. magistrata.

Za župana: Šubič s. r.

Tržne cene v Celju, dne 15. avg. 1923. (V Din.) Govedina: V mesnicah I. vrste 25— do 27—, II. 24—00—25—, na tigu I. vrste 23— do 25—, II. vrste — do 23—, 1 kg vampov 12—, 1 kg pljuč 12—, 1 kg jeter — do 22— 1 kg ledic — do 22— 1 kg loja 15— 25—. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste — do 27—, II. vrste 25— 1 kg jeter 22—, 1 kg pljuč 25— do —. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 30—, II. 28—, 1 kg pljuč 19—, 1 kg jeter 25—, 1 kg slanina I. 40—, II. 38—, na debelo 38—, 1 kg masti 40—, 1 kg američanske masti 35—, 1 kg šunke 55—, 1 kg prekajenega mesa I. 45—, II. 40—, 1 kg prekajenih parkljev 20—, 1 kg prekajene glave 25—, 1 kg jezika 40—. Klobase: 1 kg kraljevskih 50—, 1 kg debrecinskih 50—, 1 kg hrenovih 30— do 35—, 1 kg safalad 35—, 1 kg posebnih 35—, 1 kg tlačenk 30—, 1 kg svežih kranjskih 50—, suhih kranjskih 75—, 1 kg salami 115—, 1 kg braunšviških 20—. Perutnina: (1 kos), piščanec majhen 18—, večji 25—, kokoš 30— do 40—, petelin 30— do 40—, faca — do 50—, gos 100—, domač zajec, manjši 15—, večji 25—. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3-75 do 4—, 1 kg surovega mesa 50—, 1 kg čajnega masla 60—, 1 kg masla 55—, 1 kg bohrijskega sira 60— do —, 1 kg sirčka 12— do 15—, eno jajce 1-50. Pijače: (1 liter) starega vina 13— do 15—, novega 8— do 12—, piva 6-50 do 8—, žganja 28— do 30—. Kruh: 1 kg belega kruha 7-50, 1 kg črnega kruha 6-50, 1 kg žemelj 10—. Sadje: 1 kg jabolk II. 7—, III. 6—, 1 kg hrušk II. 10—, III. 8—, 1 kg marelic 20—, 1 kg orehov 7—, 1 kg luščenih orehov 25— do 30—, 1 kg, sliv 8— do —, 1 kg suhih češpelj 10—, 1 kg suhih hrušk 8—. Špecijsko blago: (1 kg) kave Portoriko 64—, Santos 44—, Rio 42—, pražene kave I. 70—, II. 56—, III. 50—, kristal belega sladkorja 24-50, v kockah 26—, kavne primesi 26—, riža I. 13-50, II. 7-50, (1 liter) namiznega olja 32—, bučnega olja 40—, vinskega kisa 4—, navadnega kisa 3—, petroleja 6-50, spirita denat 15—, (1 kg) soli 3-50 do 4-25, celega popra 40—, mlečnega popra 40—, paprike 50—, sladke paprike 88—, riževga škroba 32—, testenin I. 21—, II. 13-50 — 15—, mila 19— do 21—, kaubida 6-50. Mleviski izdelki: (1 kg) moke št. 00 6-90, 0-6-80, 2-6-40, 4-6—, 6-4-80, krušne mešane moke 4-60, ržene enotne moke 6—, ješprena 6—, otrobov 1-80, koruzne moke 3-50, koruznega zdroba 4-70, pšeničnega zdroba 7—, ajdove moke I. 7-50. Žito: (q) pšenice 380—, rži 330—, ječmena 330—, ovsu 330—, prosa —, nove, sušene koruze 320—, ajde —, fižola ribničana 500— do —, Kurivo: (q) premože, črni 43— do —, rujavi 25—,

m³ trdih drv 130—, q trdih drv 38—, m³ mehkih drv 100—, q mehkih drv 28—. Zelenjava in gobe: (1 kg) glavne solate (kom.) 0-50 do 75, štruncate 0-50 —75—, endivje 0-50 do 75—, 1 kg zgodnjega zelja ohrova kom. 3— do 4—, (1 kg) karfilj 25—, špargljev —, (1 kom.) kolerabe 0-50 do 1—, špinacle 1-25, (1 kg) paradižnikov 7—, kumar 0-50 do 1—, (1 kom.) buč 3— do 4—, (1krožnik) graha v stročju 1-50, (1 l) luščnega graha 4—, fižola v stročju (1 krožnik) 1-50 do —, (1 kg) čebule 4—, česna 5—, krompirja, novega 1-50, (1 krožnik) jurčkov 3—.

Dopisi

»Savinjska dolina« (iz krogov hmeljarjev). Pod tem naslovom ste priobčili v zadnji številki »Nove Dobe« dopis, ki kaže prežalostno sliko, kako daleč so pritrle obupne prilike javnega nameščenca! Donos hmelja je vendar glavni vir dohodkov savinjskemu hmeljarju, tem višja ko je hmeljska cena, tem boljše za vse. Iz usmiljenja ni na svetu ničesar, že nekaj ne, po vojni še manj. Ako pa smo prišli že tako daleč, da bomo morali kot nekaj mežnarji prositi in beračiti pri obloženih mizah, potem privoščimo, da se vsaj drugim krog nas boljše godi, da se bodo nas lažje usmili, ako že mislimo, da diktira cene življenskim potrebščinam usmiljenje ali pa naša Savinjska dolina. Ne eno ne drugo ne odloča, Bog daj torej kar najvišje hmeljske cene Savinjski dolini, da bo več denarja in več blagostanja, ker bo to za vse prav in dobro, tudi za tiste, ki nimamo hmelja.

Griže. Dejstvu, da griški diletantje ne zaostajajo za ostalimi, celo priznati moram, da jih v gotovih ozirih celo prekašajo, sem se odzval vabilu ter prihital v Griže si pogledat dramo dr. J. Štolba »Stari grehi«, ki so jo vprizorili v nedeljo 19. tm. Kakor večina griških dramatičnih prireditelj v minuli in letošnji sezoni dosega pozitivni rezultat, ga je dosegla tudi zdaj. Pričakovati bi bilo seveda kaj več, zlasti ker so jo že drugič igrali v letošnji sezoni. V kljub temu se opaža veselje do intenzivnega dela in krepka volja diletantov samih. Vloge so bile vsestransko dobro razdeljene. Imenitno je rešil svojo vlogo Zapotocky (g. Razpotnik). Akoravno je precej delovala njegova lastna kompozicija, vendar je bilo skoro vse prima. Krupička (g. Špreic) in Katra (ga. Razpotnikova) sta vsestransko dobro igrala in žela mnogo aplavza, oz. smeha. Sicer pri zadnji je bilo opažati mešanje dialektov. Boljše bi bilo, ako bi ona govorila popolnoma v Savinjskem; oz. griškem narečju. Vsa čast seveda Emi Mračkovi (gdč. Pikel); tu pa tam je preraglo govorila. Malo je motilo pogovor Nirmtondlove (gdč. Cilenšek) z Zapotocky-em, ker je dvakrat govorila eno in isto stvar, v II. prizoru. Kučera (g. Jurhar) ni nikakor odgovarjal polkovniku 55 let. Žal, slaba maska! Glede zastora, upam, da ta nedostatek odpravijo v bodoče, kakor tudi glede pričetka. Med pristo zabavo je sviral domač novoustanovljeni tamburaški zbor, pod vodstvom g. J. Rotarijem, kateremu vsa čast! Upam, da nas še večkrat počaste z slično prireditvijo, jim kličem: »V delu je bodočnost!«

VENDAR NISMO TAKO ČRNI...!

Pod tem naslovom čitamo v »Istertski Riječi« in tržaški »Edinosti« sledeči članek, ki bo nas Jugoslovane izredno zanimal:

V svojem izdanju od 8. t. m. je prinesel »Piccolo della Serra« dolg članek o velikem jugoslovanskem pesniku, knezu Ivi Vojnoviču. Članek pripoveduje, da se je knez Ivo rodil v Dubrovniku, da mu je sedaj okoli 65 let ter da je napisal nekoliko del, ki mu niso pridobila le neizmerno spoštovanje vseh Jugoslovancov, marveč tudi veliko, pravo svetovno slavo. Glavna njegova dela so prevedena na francoski, nemški, poljski, italijanski, češki, ruski, madžarski in švedski jezik. O njem se pisali in pišejo še danes največji tuji kritiki: francoski, poljski, italijanski, češki, švedski itd. Vsi ga obsipljejo z največjimi pohvalami. Njegova dramatska dela se uprizarjajo na največjih odrih in z največjim uspehom.

Vse to stoji v onem članku »Piccolo della Sera« in vse to je živa resnica: knez Ivo Vojnovič je v resnici slaven pesnik, globok mislec, velik človek, velik Jugoslovan. Vro

nam je, da nam to potrjuje tudi tržaški, sicer nam jako neprijazen italijanski list. Še ljubše pa bi nam bilo, če bi šel »Piccolo« še en korak dalje. Bilo bi namreč že enkrat čas, da bi predstavil svojim čitateljem tudi narod, iz katerega je izšel ta veliki pesnik. Toda, to v pravi, resnični sliki takega, kakršen je v resnici, da bi ti čitateli že enkrat doznali, da njihovi sosede Jugoslavlani niso nikaki trogloditi (prebivalci brlogov), nikaki »barbari«, ne »porcari«, nikaka »mazmaglia«, niti »razzumaglia«, kakor jih je svojedobno krstil Gabriele d'Annunzio; marveč da je to dičen in plemenit narod z lepo in prijetno kulturo, ki se je že od starine jako razvila, in je zato mogla dati svetu tako diven cvet, kakršen je ravno pesnik knez Ivo Vojnovič.

Za svoja največja in najsijajnejša dela je knez Ivo Vojnovič iskal navdajenja v prošlosti svojega naroda. Za svojo veličastveno »Dubrovačko triologijo« in za tisto svoje najsijajnejše remek-delo »Maškerata ispod kuplja« je črpal pesnik gradivo v propasti in veličini slavne dubrovaške republike. A kaj pomeni Dubrovnik? Pomeni tisošletno kulturo, sijaj, lepoto, ki se je v življenju naših starih Dubrovčanov razmahovala v književnosti, ki je napravila iz Dubrovnika prave slovenske Atene. Nismo mi narod od včeraj!

Ivo Vojnovič pa ni samo potomec velikih dubrovaških in dalmatinskih pesnikov prešlih zlatih vekov. Vpil je vase tudi duh naše narodne pesmi. Največji tuji pesniki (Goethe, Carducci in dr.) so izjavili, da vsebujejo naše narodne pesmi izredno mnogo nedosežne lepote. Ena teh pesmi (Kosovka Djevojka) završuje s temi stiki:

Jao jadna, hude li sam sreče,
Da se, jadna, za zelen bor hvatim,
I on bi se zelen osušio . . .

Koliko je takih divnih slik ne samo v narodnem, ampak tudi v umetnem pesništvu vseh narodov?

Davno, davno pred Vojnovičem je jugoslovanski narod peval take divne pesmi. Na njih se je navdajnil tudi Ivo Vojnovič ter je ustvaril tisto veličastveno pesniško delo: »Smrt majke Jugovica« — delo, ki se mu tudi »Piccolo« sam iskreno divi. Ali vir, iz katerega se je pesnik napajal, je star tisočlet. Nismo mi narod od včeraj!

Knez Ivo Vojnovič pa je tudi sin svoje dobe. Ni padel iznenada iz oblakov, ali z zvezd, da piše Jugoslovenski drame in novele. Imel je neposredno pred seboj in okoli sebe legijo lepih in velikih talentov, ki so s svojimi divnimi deli napravili nesmrtno sebe in narod svoj. »Piccolo« omenja bana Mazuranića in njegovo »Čerčićago«. A kje so vsi tisti Kranjčevići, Radičevići, Preširni, Njegoši, Gjalški in vsi drugi, ki bi mogli biti v čast tudi največjim književnostim? A Meštrovici Bukovci in toliki drugi? In učenjaki? Te dni je umrl eden izmed njih: dr. Jagić. A veliki so bili tudi Karadžići in Miklošići, ki so delali pred njim na istem polju. A Dositeji, Strosmajeri, Nodili, Tesle in stotine in stotine drugih?

Tla, iz katerih so nikli toliki umniki, morajo biti piodna in povoljna mora biti tudi okolica, v kateri so se razvijali in v kateri se tudi danes razvijajo, ker bi sicer odreveneli. In to pomeni, da imajo Jugoslaveni — poleg nekaterih hib — tudi izredno divnih vrlin, in kraj sporadične zapuščenosti od Boga blagoslovljena področja, na katerih njihova kultura bujno cvete, razvijajoč se v smeri ljubavi do Slovanstva in vsega človečanstva.

Dnevna kronika.

Gasilska župa Žalska s sedežem v Žalcu opozarja vsa v JGZ včlanjena pr. gasilna društva Slovenije, da je še mogoče dobaviti 1600 m moleskin platna za delovne kroje po približno 29'50 Din meter, kakešnega so doslej že nakupila razna društva nad 6000 m. Novega snutka letos ne bo več! Kdaj zopet ni znano! Blago je izborne kakovosti. Cena primerno nizka. Po- brigajte se pravočasno!

Župno predsedstvo.

Razbili so neznanjaki ponočnjaki na Narodni tiskarni v Ljubljani več šip, kjer se nahaja uredništvo in upravništvo »Slov. Naroda«. Kdo in zakaj

so storili ta prostaški čin, se še ni dognalo.

Prepoved izletov Orjune. Pokrajinska uprava v Ljubljani je dobila od zunanjega ministra dr. Ninčiča odredbo, s katero se prepoveduje Orjuni izlete na Triglav. Naredba je izzvala v krogih beograjskih rodoljubov veliko ugorčenje.

Stinnesov sin v Jugoslaviji. Sarajevski »Narod« javlja, da pride v Sarajevo Hugo Stinnes, sin znanega nemškega milijarderja in veleindustrija. Poleg Sarajeva hoče posetiti tudi Zagreb, Beograd in Ljubljano ter stopiti v stik z našimi industriji.

Trgovina s človeškim blagom. V Subotico je prišla pred par dnevi vdova Petra Kneša iz Sente, Sestala se je z nekim Eberhardtom, od katerega je kupila 18-letno deklico Mariško Kiš. Ko je hotela Knešova odpotovati v Sento jo je policija zalotila in aretirala.

Požar. V gospodarskem poslopju gostilničarja Remca v Nazarjih je izbruhnil požar, ki je uničil celo poslopje in veliko množino krme, katero je Remic nakupil. Posestnik je utrpel veliko škodo, ker je bilo poslopje le za par tisoč kron zavarovano.

Evharistični kongres v Zagrebu. V Zagrebu se je otvoril 18. tm. evharistični kongres, katerega se je udeležil papeški nuncij msgr. Pellegrinetti, škofje, duhovščina in nad 50.000 ljudstva.

Obiranje hmelja v Savinjski dolini se je letos zakasnelo proti prejšnjim letom, začne se še le v tekočem tednu. Upajmo, da bo vreme ugodno, da se bo dragocen pridelek naše Savinjske doline lahko dobro spravil.

Obrtni shod v Ljubljani. Kakor smo že poročali se vrši 8. septembra ob 10. uri dopoldne v dvorani »Kazina« obrtni shod. Za shod vlada splošno zanimanje, ker bo to edine zborovanje vsega obrtništva v tekočem letu. Referate na tem shodu bodo imeli prvaki obrtništva gg. Rebek iz Celja, Zadavec iz Središča, Ravnikar in Oblak iz Ljubljane. Dolžnost vsakega obrtnika je, da se udeleži tega shoda na katerem se bodo razpravljala zgolj stanovska vprašanja. Shod se je dočel za čas veleseljstva, tako, da imajo vsi, ki si kupijo sejmško legitimacijo, polovično vožnjo na železnicah. Opravičilo ne velja nobeno, kdor je obrtnik in mu je na srcu dobrobit obrtništva ta mora 8. septembra na shod.

Polletni podkovski tečaj na drž. podkovski šoli v Ljubljani, se prične 1. oktobra t. l. Za vstop je vložiti do 15. septembra na ravnateljstvo drž. podkovske šole v Ljubljani s kolekom za 13 din. kolekovano prošnjo, ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. npravstveno spričevalo in 6. ubožni list. Vsako prilogo, če še ni kolekovana, je kolekovati s kolekom za 1 dinar. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno drž. podporo, ter imajo prosto stanovanje; skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige.

Strahovit vihar na Koreji. Na severni obali Koreje je velik vihar razrušil več 100 hiš, življenje je zgubilo nad 1000 ljudi.

Grozna rodbinska žaloga. V Hernalsu na Dunaju je krojač Tomaž Melihar umoril svojo ženo, dvanajsetletno hčerko težko ranil, konečno pa še sam sebe usmrtil. Melihar je živel s svojo ženo že dolgo časa v prepiru. Še ne bo zmanjkalo ljudi. Neka Cesira Ortuzi iz kraja Fornare di Varga je porodila trojčke, dva dečka in eno deklico. Mati in novorojenčki so vsi zdravi.

24 romarjev ponesrečilo. V bližini Saint Sauveurja je prišla nasproti avtomobilu, v katerem se je nahajalo 24 romarjev, neka stara ženica. Šofer se ji je hotel ogniti, ker pa je bila cesta na istem mestu ozka, je zadel avto v obrobnji zid in ga podrli, nakar je avto s 24 romarji vred padel v 100 metrov globok prepad. Dosedaj se še ni posrečilo identificirati nobenega ponesrečenca.

Eksplodizija municije. V bližini Verduna na Francoskem v neki trdnjavi, kjer je bila nakopičena velika količina municije, je došlo do strahovite eksplozije. Velika množina municije je eksplodirala in povzročila požar v trdnjavi. Žrtve so zelo številne,

škoda je ogromna. Sumi se, da so povzročili eksplozijo tihotapci.

Poneveril milijone. Pred par dnevi so aretirali na Dunaju Josipa Milo, bivšega predsednika penzionistov. Zadnji mesec je poneveril Milo 60 milijonov kron.

Pristaši Stamboljskega obsojeni. Sodišče v Plevni je dokončalo razpravo proti 85 pristašem Stamboljskega. Štirje so bili obsojeni na smrt, dva na dosmrtno ječo, 70 na dve do pet let, 9 obtožencev je bilo oproščenih.

Največja bomba. V Zedinjenih državah so preskušali te dni bombo, ki je tehtala 4300 funtov. Visoka je 13 čevljev in vsebuje 2000 funtov razstrelilnih snovi. Zračno letalo jo je dvignilo 4000 čevljev visoko. Ko je priletela na tla in eksplodirala, je napravila tako luknjo, da bi imela v njej prostor velika hiša. Premer luknje je meril 64 čevljev, globokost 20 čevljev. Bomba je vrgla k kvišku 1000 m³ zemlje tisoč čevljev visoko.

Koliko stanejo vojaki? Največ stane vojak v Kanadi 28.000 zlatih mark letno, na Angleškem 15.800, v Ameriki 15.558, na Kitajskem 12.288, Argentini 9000, v Norveški, Švedski, Kubi in Nizozemskem 8000, na Danskem 7000, na Japonskem in Švici 5000, izpod 5000 italijanski in češkoslovaški, izpod 4000 francoski, belgijski in egiptski, izpod 3000 španski in grški, izpod 1000 zlatih mark pa v Jugoslaviji, Bolgarski in Nemčiji.

Berač umoril berača. V Senti je 70 letnega slepca Mihajla Božo umoril njegov tovariš slepi berač Andrej Pančel. Božo je obljubil Pančlju, da mu po smrti zapusti kočjo. Pančljevi ženi pa je starček živel predoigo, zato je pregovorila svojega moža, da je šel nad starčka in mu prizadel 18 ran s sekuro. Po zločinu je peljal Pančlja mali sinček na policijo, kjer so ga aretirali, aretirana pa je bila tudi Pančljeva žena, ker je osumljena soudeležbe na umoru.

Poročilo raziskovalca Amundsena najdeno. Norveški ribiči so našli na Severnem morju steklenico, v kateri se je nahajalo poročilo raziskovalca Amundsena, ki nosi datum 6. januarja 1901 ter je še popolnoma čitljivo.

Nemčija ne izdaja več knjig. Založniki znanstvenih knjig v Nemčiji so ustavili nadaljno izdajanje knjig, ker so temeljne cene po starih tarifnih poviških, ako znese en dolar 2.700.000 mark, presegle trojno mirovno ceno. Novih knjig bi vsled tega nikjer ne kupovali.

Gozdarski kongres v Ljubljani. Danes v ponedeljek se otvori v Ljubljani tretja glavna skupščina Jugoslovanskega šumarskega združenja. Predsednik kongresa bo baron Milan Turković, tajnik ing. Milan Marinović. Kongresa se udeleži veliko število šumarjev.

Grozna rudniška nesreča. V Kemmerer, Wyoming je bilo vsled eksplozije zasutih 200 rudarjev.

Najstarejši bankovec so našli v Pekingju in datira iz prvih let 14. stoletja in je starejši kakor bankovec evropske banke, ki se je ustanovila v Barceloni leta 1401.

Moskavski tipl. »Izvestija« prinašajo zanimiv članek, kako se je spremenilo družinsko življenje v Rusiji. Vsakemu je prosto dano, da da krstijo svoje otroke ter jim dati poljubno ime. Neki oče je zahteval, da se vpiše njegova hčerka na ime Volga. »Morda Olga?« je vprašal uradnik. »Ne, prosim Volga.« »Prosim plačajte 10 milijonov rubljev in izpolnite blanketo.« Mnogo otrok nosi ime: Federacija, Konstitucija, Komuna, Marselilla, Svoboda, Moskva. Neki delavec, ki je zadel precejšen dobiček v razredni loteriji, je imenoval svojo hčer Obligacijo. Dobe se tudi imena, kakor Ribica, Cvetica, Radost itd. Podobno kakor za časa francoske revolucije. Za poroko in razporoko ne obstoja v Rusiji nikakih zakonov. Poroka in razporoka se vpišeta enostavno v matico. Vsak lahko spremeni svoje rodbinsko ime. Nezakonskih otrok ni. Vsaka, ki je nosna, naznani oblasti pristojnost otrokovega očeta in začetek, kdaj je postala nosna. Ako otrokov oče v 14 dneh ne protestira, velja postavno za otrokovega očeta.

Statistika ruske lakote. Ruski list »Dni«: Zastopniki vaškega ko-

miteja v Moskvi so končali konferenco, na kateri se je ugotovilo, da strada v okraju Volge 192.000 ljudi, toraj 40 odstotkov celokupnega prebivalstva. Nadalje čitamo še sledeče grozne številke. V Samari strada 45 odstotkov, v Saratovu 35, v Zarizinu 40, v Baškiriški republiki 55, v tartarski 70, v Uralu 30, v Vjatki 25, v Permu 20, v Ukrajini in Krimu 34 odstotkov. Kljub tej strašni lakoti hoče sovjetska vlada izvoziti 20 milijonov pudov (16 kg) žita. Ruski listi poročajo, da je letošnja letina za 10 odstotkov slabejša od lanske in je stradalo na milijone ubogih Rusov.

Mussolini postane vojvoda. »Citadino« poroča, da namerava italijanski kralj povzdigniti ministrskega predsednika Mussolinija za dednega vojvodo.

Morilec pobegnil iz ječe. V Veliki Kikindi je pobegnil večkratni morilec Perič iz ječe. Ker je že večkrat poizkušal z begom so ga vklenili v verige, iz katerih bi se mu bilo nemoogoče oprostiti. Sumi se, da mu je pri begu pomagal neki jetniški paznik.

Velika železniška nesreča. Pri Sv. Roku blizu Gračaca je peljal voz s sedmimi osebami čez železniški tir. V tem trenutku privozi vlak ki je razbil voz. Tri osebe so ostale na mestu mrtve, dve sta težko, dve lahko ranjeni. Lokomotiva je zavozila s tako silo v voz, da je vrglo neko ženo čez lokomotivo in je obvisela na svetilki lokomotive. Konji so se odtrgali in zbežali. Potniki so hoteli strojevodjo linčati, a je orožništvo preprečilo.

Umor. V Novem Sadu so udri neznanj razbojniki v uniformi okoli devete ure zvečer v trgovino Jaše Milerja in ga z enim strelom, ki ga je pogodil v srce, ubili. Prebivalci so zelo prestrašeni, ker se ni posrečilo razbojnikov prijeti in to tembolj, ker se razbojnik, ki je napadel na fuško poti, ni v rokah oblasti.

Prodaja 9 mladih čistokrvnih sibirjanskih volčjih psov. Poizve se pri portirju kopališča v Laškem. 2-1

Pokusiti je treba razne vrste testenin »Pekatete«. Temu dišijo ene, drugemu druge, akoravno so izdelane vse iz enega testa.

»Topliška gostija.«

Dvoje prijateljskih zakoncev poleti v nedeljsko popoludne na božjo pot. V cerkvi ogledujeta razne zgodovinske zanimivosti, med njimi tudi troje srebrnih src, ki so jih darovale 3 aristokratske sestre nekoč v bližnjem gradu stanujoče. Čudim se, da so srca tako slabo pritrjena ob steni poleg glavnega oltarja in bi jih bil lahko odnesel neopaženo.

Zgodi se ob tej priliki, da se pripelje pred glavna cerkvena vrata dvo-vprezna kočija.

Zapazivši voz, zasušija gospa agrarka ostalim: »Oncet je«. Ona, kakor tudi gospa trgovka zdrkneta v samoumevni radovednosti brž v klopi presbiterija. Pisec in agrarec pa ogledujeta zajedno neko stekleno škrinjico v stranskem oltarju.

Izza glavnih vrat pa prihaja počasnih korakov tajinstveno navdahjena družba, izmed katere pa je spoznal pisec samo svojega tasta in »ženina«.

Ko pride družba bližje, spozna ena dama pisca, pisec pa topliško gospo, pa tudi pretorsko gospo sestro.

Pisec družabnik agrarec in brat imenovanih je ostal do zadnjega nepoznan, ker je kazal nehote in nevede le svojo negativno stran nepričakovanim svojim sestram v pozdrav. Trgovka in agrarka, čakajoči pred oltarjem se hitro sprijaznita z novim položajem.

Konec je njiju pobožnosti, in tudi — »ohceti.« Nagloma zapustita svoje klopi ter hitita pozdravljati nove cerkvene goste.

Pozdravljanja, rokovanja in poljubljanja ni bilo ne konca ne kraja.

Sklepa se novo prijateljstvo po desetletni odsotnosti tam daleč na toplem angleško-afriškem jugu.

Vsi se radujemo izredno-razveseljivega svidenja, odločenega na romarskih tleh.

Pa se oglasi topliška gospa razvijajoč v duhoviti svoji fantaziji vse porajajoče misli med hojo v cerkvi

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avg. t. l. naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

napram kronistu: »Nikoli bi se na bila nadejala, da je Vaš družabnik moj brat. Spoznala sem samo Vas ter domnevala, da mora biti drugi gospod star šolnik, kojemu razlagate zgodovinske starine romarske cerkve.« itd.

Pa še kratek razgovor; nato pa še opravijo tudi novodošli pred glavnim oltarjem svojo pobožnost; saj je bil le to njih namen prihoda v romarsko svetišče.

Po kratkem premoru se poda zopet vsa družba iz cerkve.

Zunaj pa postaja konverzacija pristranejša in intimnejša.

Razgovor se je sukaj večinoma okoli krasnega, rekel bi skoraj zagonetnega slučaja. Vnovič se vidita brat in sestra, po dolgem ali kratkem desetletju, vnovič sklepata prijateljstvo dve sošolki, ki sta se v otroških letih najbolj vzljubili. Vnovič se spominja kronist onih lepih dni, ko je nekdanji znani čelist in ranjki soprog pretorske gospe izvajal krasne zvoke iz svojega dobrega in lepo obvladujočega instrumenta na narodnem odru Claudie Celeje številnemu slovenskemu občinstvu v dobi slovenskega suženstva v spodnještajerskih mestih. Prvič pa s mo poslušali na snažnem cerkvenem trgu pred cerkvijo s slastjo angleško konverzacijo gospe Pretorke z zgovorno hčerko svojo, ki s prepričevalno besedo in obilo smeha vzbujajočo gesto stricu agrarcu ponovno zatrjuje, da ne zna angleški niti za dolžino nežnih nohtov.

Udeleženci »topliske gostije« pa nam tudi pripovedujejo, da so bili poprej na bližnjem pokopališču, kjer so obiskali vse svoje ljubljence in nepozabne rajnke.

V bližini pokopališča pa je topličarje pričakoval stari in večno mladi znanec in prijatelj izza minulih lepših tržkih dni — »ženin« romarske ohceti.

Tudi ta se je z radostjo v srcu veselil tega krasnega sestanka, ki je vse navzoče tolikanj očaral in navdušil, da vsi skupaj enoglasno sklenejo ponavljati ta izredni dogodek na kraju novorojenih toplič, kjer se naj znova utruje staro prijateljstvo in nova ljubezen.

Če tudi sem bil na »intermezzu« najmanj interesiran, sem se vendar le prav iz srca radoval na topli odkritosrčnosti prijateljske družbe in odličnih topliških gostov, v kojih — v svoji skromni domišljiji vsaj — še vedno uživam odkrito naklonjenost. Kronist.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Simnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Zvezna
tiskarna

CELJE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevni cenah. Izdeluje vse tiskovine kakor časopise, trgovske, kolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinjših izpeljave

BERSON

Berson je in ostane najboljša kvalitetna znamka. Varuje čevlje, cenejši in trpežnejši je od usnja. Od Vašega čevljarja zahtevajte, da Vam pritrdi Berson gumi-potpetnike in gumi-podplate.

Jaboljčnik

2 polovniaka na prodaj. Breznik, Celje
Dolgopolje 1.

Učenec

močan, poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga. Josip Zidanšek, Sp. Hudinja — Celje. 2—1

Vozovi in konjska oprema na prodaj!

En lahek enovprežni polkrojni koleselj, v najboljšem stanu ter zraven ena kompletna enovprežna prsna oprava se ceno proda pri Ivan Strelec, sedlar in tapetar, Celje. Istotam se proda tudi več drugih vozov in konjskih oprem vsake vrste. 2—2

! Ali zahtevate
povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih
„Novo Dobo“

Lepa trgovska enonadstropna

hiša

v sredini manjšega mesta na Kranjskem, tik cerkve in kolodvora, na zelo prometnem prostoru, zraven tudi ena njiva in vrt se takoj proda za ceno 140 000 Din. Kupcu takoj na razpolago cela hiša ali pa trgovski lokali in eno stanovanje. Naslov v upravi. 2—2

Kupim suha bukova drva

150 vagonov (klana in veje). Ponudbe franko vagon od mesta, kjer se nalagajo. Direktni producenti naj vpošljejo svoje ponudbe na upravništvo. 2—2

Sprejme se takoj priden

hlavec

k enemu konju. Hrana in plača dobra. Upraviteljstvo hiralnice v Vojniku. 2—2

Staro lito železo

kupujejo po najvišjih cenah

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 1115 4—3

Tvrdba je bila ustanovljena leta 1902.

Preselitev
trgovine.

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem preselil svojo trgovino s kolesi in šivalnimi stroji v lastno hišo v Gosposko ul. 32.

Trgovina se nahaja torej v isti ulici, kakor se je nahajala skozi 21 let, samo, da na drugem koncu ulice, v drugi hiši pred veliko vojašnico.

Velik trgovski prostor mi nudi priliko, da zamorem razstaviti veliko zalogo koles in šivalnih strojev, katere prodajam po najnižji ceni. Lepa, velika, svetla delavnica se pa nahaja na dvorišču, kjer izvršujem kakor do sedaj vsakovrstna popravila navadnih koles, šivalnih strojev in motornih koles (tudi tujih znamk) in to strokovnjaško, dobro in ceno. Izvršujem tudi poniklanje in emajliranje. — Dovoz k delavnici skozi vežo. — Vedno bogata zaloga sestavnih delov za kolesa in šivalne stroje in gumijev.

Samoprodaja znamenitih „Puch“-koles in koles znamke „Waffenrad“.

360

Z odličnim spoštovanjem

Anton Neger, mehanik, Celje, Gosposka ulica 32.